

на 20,4 % у грудні 2008 року, строком залучення більше двох років — «мінус» 47,1 % (порівняно з 79,2 % на кінець 2008 року).

У річному обчисленні темпи зростання депозитів знизилися до 98,3 % проти 130,3 % у 2008. Це також було зумовлено зменшенням реальної заробітної плати. Слід зазначити, що зростання депозитів у 2009 році відбулося за рахунок сектору домашніх господарств.

Зважаючи на загальну макроекономічну ситуацію та ринкові тенденції, у 2009 році на відміну від попереднього року нові депозити залучали переважно строком до одного року, а строком більше двох років — майже не залучали [1].

Слід відзначити, що формування інвестиційних ресурсів банків на сьогоднішній день є багатогранною проблемою. Тому на зріла необхідність посилення ролі держави щодо забезпечення фінансової стійкості вітчизняних банків, відновлення довіри населення та господарюючих суб'єктів до банківської системи

Література

1. Розвиток фінансового сектору України // Статистичний бюлетень НБУ (електронне видання). — 2009 . — <http://www.bank.gov.ua>

УДК 336.71:330.322(477)

О. В. Суховій, аспірантка кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
ведучий фахівець ПАТ Банк «Русский Стандарт»

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В РОЗРІЗІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ

Відповідність української економіки світовим стандартам потребує створення сприятливого інвестиційного клімату як для вітчизняних так і для закордонних інвесторів. Так як, стан економіки країни, зокрема її інвестиційна сфера, багато в чому залежить від розвитку банківської сфери, так званої кровоносної системи, що насичує ринок грошовими ресурсами, тому пропонуємо розглянути основні негативні та позитивні тенденції вітчизняної банківської системи на макро та мікро рівнях з точки зору їх впливу на інвестиційний процес.

Основні негативні чинники: — монополізованість банківської системи, що не дає рівноцінної можливості доступу до потенційного інвестора, та тим самим заважає розвитку повноцінної конкуренції у банківській сфері; — проблема недокапіталізації банків та незадовільна якість їх власного капіталу, що значним чином впливає на зменшення інвестиційної пропозиції; негативний вплив загально-економічної та соціально-політичної ситуації в країні, що несе в собі проблему зменшення інвестиційних вливань та невизначеності майбутнього інвестиційної діяльності; недовіра населення до банківської сфери — проблема недостатності ресурсної бази для забезпечення інвестицій; проблема легалізації тіньового капіталу, звуження можливостей для відмивання брудних коштів, що тягне за собою неефективність використання інвестицій; та відсутність значного національного ефекту від цієї діяльності; надмірна централізація банківського капіталу за недостатньої його концентрації та нерозвинутості регіональної банківської системи — несе в собі проблему інвестиційної обмеженості розвитку певних сфер, галузей та регіонів; незбалансованість структури активів та пасивів та низька ефективність управління ними, що спричинена недостатньою кваліфікацією персоналу та негативною якістю корпоративного менеджменту — проблема пошуку ефективного, прибуткового інвестиційного напрямку та раціонального використання ресурсної бази; недосконалість законодавства, зокрема щодо експансії іноземного капіталу, що сприяє вивезенню національного багатства та втраті контролю над пріоритетними напрямками діяльності, а також щодо повернення інвестиційної привабливості країни (прозорість, спрощення, уніфікація, використання міжнародного досвіду) [1].

Основні позитивні чинники розвитку банківської сфери: посилення впливу небанківських фінансових посередників, що призводить до розширення інвестиційних можливостей та здешевлення ресурсів, фактор так званої ринкової конкуренції; прилив іноземного капіталу, що несе в собі позитивні наслідки, щодо розширення спектра послуг, а звідси і до розширення напрямів інвестиційної діяльності; покращення обслуговування, що призводить до збільшення попиту та прибуткової віддачі від можливих інвестиційних вкладень; здешевлення банківських послуг, що дає можливість доступу до ресурсної бази, а разом з тим надає додатковий дохід від екстенсивного напрямку розвитку клієнтської бази; впровадження передових методів банківської діяльності; зростання обсягу кредитних ресурсів та посилення стабільності їх джерел; прилив іноземного капіталу, що спричинив трансформацію банківської системи в процесі розподілу кредитно-

інвестиційних ресурсів, поліпшення банківського нагляду та підвищення кваліфікаційного рівня працівників; фактор розвитку ринку цінних паперів, що призвів до необхідності використання банками нових фінансових інструментів забезпечення стійкості та більш гнучкого реагування на можливі ризики; розвиток інформаційних технологій і засобів комунікацій, що призвів до розширення територіальної сфери діяльності; розвиток процесів секюритизації, що надало можливість трансформувати традиційні неліквідні фінансові активи (кредит, заставні під нерухомість) у ринкові цінні папери для торгівлі ними на ринку капіталів [2].

Відносно мікроекономічних дій, окремої фінансової установи, в нашому випадку банку, щодо активізації інвестиційної сфери, доцільно виокремити такі основні перспективні шляхи:

- оптимізацію рівня регулятивного капіталу (достатність ресурсної бази для інвестиційних операцій та поточної діяльності);

- диференціацію продуктів (зваження вартості, строковості, ризиковості довгострокових інвестицій та короткострокових ресурсів) та інвесторів;

- співпрацю зі страховими, колекторськими компаніями (перекладення частки фінансових ризиків від інвестиційної діяльності), бюро кредитних історій;

- підвищення якості оцінки фінансового інструменту, фінансового стану об'єкта, бізнес-економічного обґрунтування (з врахуванням прогностичних тенденцій ринку), застави, що використовується в угоді;

- вивчення іноземного досвіду щодо розширення інвестиційних напрямів (наприклад, трастові операції) тощо;

Отже, побудова фінансово-кредитного механізму активізації інвестиційного процесу в Україні передбачає політичну і законодавчу стабільність, формування економічно обґрунтованої податкової політики, входження української економіки у світові господарські та фінансові комунікації, розвиток повного комплексу інфраструктури фондового ринку. Формування відповідних умов для інвестиційної діяльності має стати пріоритетним напрямом для державної політики.

Література

1. Боровікова М. Інвестиційна діяльність і капіталізація комерційних банків у період дестабілізації економіки України — Вісник КНТЕУ. — 2009. — № 4. — С. 18—24

2. Кухарська Н. Специфіка грошово-кредитного регулювання в Україні // Економіст. — 2009. — № 3. — С. 55—57